

Ročník VIII.

december 2010

Duchovné slovo

Misie skončili, úloha zostáva

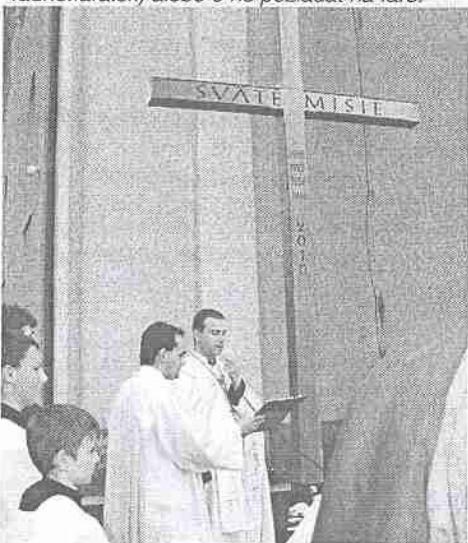
Ak máme hovorí o niečom dôležitom v našej farnosti, tak sú to iste ľudové misie. Stali sa vrcholom tohto roka. Tak ako kedysi Ježiš prechádzal svojou krajinou a pozýval ľudí, aby šli za ním, a mnohí jeho pozvanie počúvli, iní si našli niečo dôležitejšie a iní ho jednoducho odignorovali – tak prišiel Ježiš so svojou ponukou aj dnes do našej farnosti. Cez svojich misionárov prišiel do každého domu. Tak ako vtedy, určite ani dnes tí, ktorí pozvanie prijali, nebudú smútiť nad stratou času. Naopak, okúsili sme, že venovať čas Bohu a svojej duši sa vyplati.

Misie skončili, ale ich posolstvo ostáva. Aj úloha. Ak sa budeme vraciať k tomu, čo sme počuli a prežili, určite sa to odrazí v našich životech. Nemôžeme zostať takými, akými sme boli doteraz. Ak sme misie dobre pochopili, bude to mať dopad na naše rodiny, na naše susedské vzťahy, na rozvoj našich obcí, celej farnosti. Misijné kríže, ktoré priniesli k našim kostolom, budú nám pripomínať tento svätý čas i naše predsačiatia.

Nech nám všetkým dobrovitý Pán dá dosť sily a odvahy chcieť zmeniť seba, nedať sa znechutniť a verne kráčať po ceste za ním. A nech žehná a bohatu odmení všetkých, ktorí sa nezistne podielali na príprave a stavbe misijných krížov a ktorí ochotne ponúkli svoju službu počas misii tam, kde bolo treba.

Jozef Hlinka, farár

Pozn. Naši chorí a ti, ktorí sa nemohli misijného programu zúčastiť, môžu misijné kázne nájsť na webovej stránke našej farnosti (<http://papradno.fara.sk>) alebo o ne požiadat na fare.

Rok je za nami, aký bol?

Zase sme o rok starší. Tí mladší sa tomu tešia, my starší to berieme ako realitu, len aby sme boli zdraví a malí prácu.

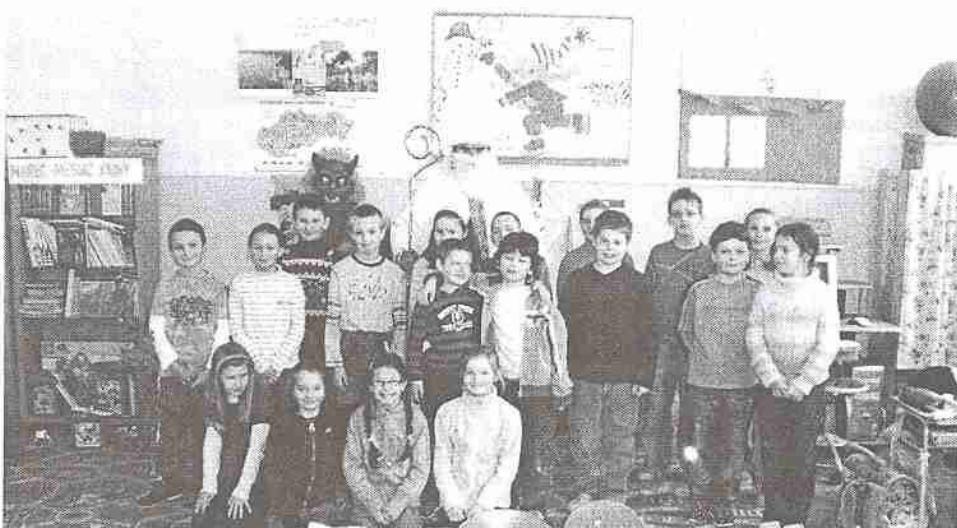
Na konci roku zvykneme bilancovať, čo nám uplynulé chvíle priniesli. Určite to neboli čierno-biely rok. Zažili sme možno smutné a bolestné chvíle, ale každý z nás má tiež dosť momentov, ktoré potešili.

Na tie smutné zabudnime, aby nám neostal smútok v duši a o tie radostné sa podeľme, aby bol svet krajský, radosnejší.

Ak si dávame záväzky do nového roku, skúsme pridať aj takýto: o dobrých vlastnostiach ľudí, o pekné zážitky sa budeme deliť s ostatnými. Zlé skúsenosti si necháme pre seba a nebudeme ich šíriť ďalej.

Ak sa nám toto podarí určite bude nás život krajský a pokojnejší.

Toto všetko a tiež pokojné Vianoce a nový rok vám želá redakcia Polazníka

Pesničkou i básičkou sme privítali 6. 12. vo svojich triedach svätého Mikuláša i čierneho čerta. Anjel zostal doma, vraj mu omrzli krídelká. Čert ričaním refaze nastrášil menšie deti, na čierno pomaľoval pre štastie naše líčka, ba nadeliť štastia i paní učiteľkám. Potom spolu s Mikulášom nám rozdávali z velikánskeho vreca sladkosti. Dakujeme a o rok sa tešíme znova na stretnutie.

Pripravili žiaci, ktorí vydávajú školský časopis pod vedením Mgr. Bulíkovej

Slovo starostu

Vážení spoluobčania,

Tak ako sa končí etapa v živote človeka, tak je to aj pri riadení obce.

V novembrových volbách do orgánov samosprávy ste rozhodli svojimi hlasmi o zmene na poste starostu a niektorých poslancov obecného zastupiteľstva. Priebeh volieb a kampane hodnotím kladne až na malé výnimky, ktoré sa už stávajú pri volbách súčasťou.

Zaujala ma jedna odpoveď novozvoleného starostu v rámci odpovedí spoluobčanom

cez internet, že som sa málo snažil a nedokázal som zabezpečiť rozvoj našej obce ako obec Jasenica. To je vec názoru a verím, že postupom času svoje stanovisko nový starosta prehodnotí a zaujme úplne nové – reálne. Chcem vás informovať, aké projekty odovzdávam novému starostovi.

1. Revitalizácia centrálnej zóny obce – projekt vypracovaný a finančne zabezpečený v hodnote 654 111,00 €
2. Modernizácia ihriska TJ – projekt vypracovaný a finančne zabezpečený v hodnote 17 000,00 €

pokračovanie na str. 2

Zmena na poste starostu

Vážení spoluobčania,

v komunálnych volbách 2010 ste rozhodli o zmene vo vedení našej obce na nadchádzajúce štyri roky. Chcem Vám touto cestou úprimne podakovať za podporu a prejavenu dôveru. Vnímam to ako podporu programu, ktorým chcem vytvárať podmienky pre lepší a hodnotnejší život všetkých občanov Papradna. Podpora z Vašej strany bola a je tak silná, že teraz už nepochybujem o tom, že som urobil dobre, keď som sa dal na túto fažkúcestu. Počet hlasov jednoznačne ukázal, že nielen mladí ľudia cítili potrebu zmeny vo vedení obce.

V predvolebnej kampani ma spoluobčania žiadali o personálne zmeny na obecnom úrade, no nikto to nedokázal povedať otvorene na mítingu, lebo nikto nevedel, ako voľby dopadnú. Nechcem viesť obecný úrad tak, aby pocit strachu a slobody prejavu medzi nami pretrvával. Vaše názory, pripomienky a požiadavky budú základom ďalšieho smerovania našej obce.

Som si vedomý veľkej zodpovednosti a záväzku voči všetkým občanom našej obce. Verím, že v spolupráci s Vami, i s poslancami obecného zastupiteľstva a pracovníkmi obecného úradu, sa nám podarí poctivou prácou naplniť volebný program, i ďalšie potreby obce. Urobím všetko preto, aby som Vašu dôveru nesklamal.

Ešte raz Vám úprimne ďakujem ďalej všetkým prejavom krásne a pokojné prežitie Vianočných sviatkov a šťastný Nový rok.

S podakovaním a úctou
Ing. Roman Španihel

pokračovanie zo str. 1

3. Rekonštrukcia budovy OÚ – projekt vypracovaný a zaplatený
4. Bezdrôtový rozhlas v obci – projekt vypracovaný a zaplatený
5. Dopravné značenie obce – projekt vypracovaný a zaplatený
6. Vodovod Pod Húboč a Pod Holý vršok – projekt vypracovaný a zaplatený
7. Štúdia rekonštrukcie dolnej MŠ na bytový domštúdia vypracovaná a zaplatená
8. Rozpracovaný projekt na zabezpečenie kompostériov do domácností – z časti uhradený
9. Plánovaný spojovací chodník pri hlavnej ceste na dolnom konci – finančne zabezpečený v hodnote 28 000,00 €
10. Plánovaný projekt cyklotrasy – finančne zabezpečený v hodnote 20 000,00 €

Na účtoch obce odovzdávam cca 130 000,00 €. Suma bude upresnená v ďalšom vydaní Polazníka.

Tieto projekty som uviedol preto, lebo ich zabezpečenie dalo tiež nejakú námahu a ich zaplatenie stálo tiež určité finančné prostriedky.

Pokiaľ nie sú pripravené projekty, žiadne finančné prostriedky sa z eurofondov žiadajú nedajú. Verím, že aspoň niektoré z týchto horeuvezených projektov budú zrealizované v tomto novom volebnom období.

Záverom chcem predovšetkým podakovať voličom, ktorí mi vo

voľbách dali svoju podporu, tak tiež chcem podakovať všetkým občanom, ktorí sa volieb zúčastnili a verím, že ich rozhodnutie bude v prospech celej obce a všetkých nás ostatných.

Chcem podakovať aj tým, ktorí vo svojom voľnom čase rozvíjali činnosť TJ, hasičov, dôchodcovských klubov, turistov, kultúry a ostatných činností v obci.

Osobne chcem podakovať za vykonanú prácu poslancom obecného zastupiteľstva, kolektívu pracovníkov obecného úradu, pracovníkom MKS, ZŠ a MŠ a prejavim im, aby sa im práca ďalej darila.

Novozvolenému starostovi prajem veľa úspechov vo svoje práci, aby spolupráca s obecným zastupiteľstvom prinášala zlepšenie podmienok pre rozvoj a fungovanie celej našej obce.

Všetkým spoluobčanom želám spokojné vianočné sviatky, veľa zdravia, šťastia a úspechov v novom roku 2011.

Štefan Hatajčík

Matričné okienko

* Vítame vás

Gugh Benjamin 16. 11.

† Životnú pozemskú pôľ ukončili naši spoluobčania

Helena Balušková (1922) 30. 10.

Gregor Balušák (1933) 17. 10.

Františka Balušková (1926) 8. 11.

Ivan Šipek (1950) 13. 11.

Komunálne voľby 2010

Volby do samosprávnych orgánov obce Papradno sa konali 27. novembra 2010 a zúčastnilo sa ich 1312 voličov z celkového počtu 2107 zapísaných voličov t.j. 62%.

Na starostu kandidovalo 5 občanov, o post poslance malo záujem 24 občanov.

Starostom obce Papradno sa na volebné obdobie 2010-2014 stal Ing. Roman Španihel s počtom hlasov 678.

Poslanecký zbor bude pracovať v tomto zložení:

Daniela Smádišová (550 hlasov)

Mgr. Peter Tarožík (534 hlasov)

Ján Šipek (525 hlasov)

Anna Beníková (521 hlasov)

Ing. Viera Zboranová (511 hlasov)

Oľga Klabníková (412 hlasov)

Štefan Hatajčík (396 hlasov)

Marek Balušák (390 hlasov)

Ing. František Balušák (385 hlasov)

Ustanovujúce

zastupiteľstvo bude

11. 1. 2011

(verejné).

Blahoželanie

*Spokojnosť v domácnosti
nech je u vás denným hostom
a dôvera s úprimnosťou
tým najdrahším lásky skvostom*

Zlaté svadby

5. 11. 2010

Balážik Karol a Helena r. Drblíková

27. 12. 2010

Kompaník Jozef a Helena r. Michvocíková

31. 12. 2010

Zdurienčík Jozef a Emília r. Hrebičíková

POĎAKOVANIE

Nové okná len z dobrej vôle sponzorov

Od 7. do 12. decembra sme na budove Centra sociálnych služieb JAVORNÍK (domov dôchodcov) vymieňali vďaka sponzorom stare ocelové okná za nové okná plastové. Podľa finančných možností sme túto výmenu rozdelili na dve etapy. V prvej, to je rok 2010, sa vymenilo 50 okien vo finančnej čiastke 12 500 euro a v budúcom roku 2011 bude našou snahou a prioritou, v závislosti od financií, vymeniť zvyšných 54 okien. Pri tejto príležitosti chcem podakovať sponzorom, vďaka ktorým sa mohla urobiť modernizácia budovy s prínosom úspor pri vykurovaní priestorov:

- starostovi a poslancom Papradna, ktorí z rozpočtu obce prispeli čiastkou 2000 euro
- firma OMNIKO s.r.o., Dolný Kubín prispeila čiastkou 2 000 euro
- DZ MAT s.r.o., Považská Bystrica prispelia čiastkou 1 500 euro
- firma KOBIT s.r.o., Dolný Kubín prispeila čiastkou 1 000 euro
- firma EUROMAR s.r.o., Spišská Nová Ves prispeila čiastkou 500 euro

Aj firmám, ktoré sprispeli a nechcú byť menované, ďakujeme. Len za pomoc sponzorských darov sme mohli budovu pre našich seniorov vylepšiť. Práce boli realizované nielen vďaka sponzorom, ale podakovanie patrí aj firme VMR plast s.r.o., z Považskej Bystrice, ktorá ponúkla práce urobiť na základe verejnej súťaže za najnižšiu cenu.

Věra Lališová

V našej obci

V nedeľu, 12. decembra 2010 o 15:00 hod. sa uskutočnil v Kultúrnom dome v Papradne Vianočný koncert žiakov Súkromnej základnej umeleckej školy – pobočky Papradno a divadelného krúžku.

Žiaci sa predstavili v hre na keyboard, v speve populárnych a vianočných piesní a v divadelných scénach Moderná Snehlulienka a sedem trpaslíkov a Stíšme sa, aby sme mohli počúvať.

Dakujeme všetkým, ktorí ste ich prišli podporiť svojou účasťou.

Eurá pre materskú školu

Nové aktivity rodičov

Veľkú radosť urobili papradniaským deňom Mikuláš (Milan Bašo), anjel (Jana Girmonová) a čert (Zuzana Kolkusová), keď v nedeľu 5. 12. roznášali darčeky deňom až domov. Nebolo to veruľahké, ved vonku poriadne mrzlo. Od vďačných rodičov vyzberali spolu 102,50 €, ktoré darovali deňom do materskej školy.

S ďalším nápadom ako získať finančie pre materskú školu, príšla paní učiteľka Zuzana Kolkusová. Organizovala vianočnú burzu oblečenia a hráčiek. Za pomocí ochotných rodičov a zamestnan-

cov MŠ sa burza 10. a 11. decembra v kultúrnom dome, kde sa oblečenie a hráčky predávali za symbolické ceny, priniesla zisk pre materskú školu 107€.

O skvalitnenie výchovy a vzdelávania detí v MŠ sa zaslúžili aj sponzori, a to finančnou podporou spolu 230 €.

Za získané peniaze zakúpime deňom učebné pomôcky. Veríme, že takáto dobrá spolupráca s rodičmi detí a občanmi Papradna bude mať pokračovanie aj v ďalších rokoch.

H. Gardoňová

BOLO

24. októbra

Októbrová nedeľa 24. 10. bola venovaná skôr narodeným. Október – mesiaca úcty k starším je časom, kedy si pre nich nájdeme viac chvíľ vzácnnej pohody. Tak tomu bolo aj v našej obci. K dobrej nálade prispeli svojim vystúpením deti z materskej a základnej školy a ženy z folklórnej skupiny.

27. novembra

vo večerných hodinách sa veľa priaznivcov tanca a dobrej zábavy zabávalo na našej Katarínskej zábave. Do tanca hral DJ Bobo a Mirko a program spestrila skupina „The Neils“.

4. decembra

sme slávili sviatok sv. Ondreja – Ondrejovské hody. Po slávnostnej omši v papradniaskom kostole sa hodovalo v kultúrnom dome. Po príhovore starostu obce v programe vystúpili členovia folklórnej skupiny Podžiaran, dievčenská skupina pod vedením Lenky Jandušíkovej, folklórny súbor Bystríčan, harmonikári Pavol Pozník a Marián Majtán so synom a do našej obce zavítala so svojimi melodickými piesňami speváčka Jadranka Handlovská.

Tých, čo mali viacelj šťastia, odchádzali domov s vyžrebovanými cenami z bohatej tomboly.

6. decembra

navštívil aj našu obec Mikuláš s čertom a potešil hlavne najmenšie deti v materskej škôlke a žiakov v základnej škole. Neobišiel ani Centrum sociálnych služieb – JAVORNÍK (domov dôchodcov). Obdaroval obyvateľov v ňom, oni z vďačnosti pridali aj básničku, riekanú či pesničku. Rozveseliť tak nielen malé deti, ale aj starších občanov, ktorí si zaspomínali ako to bolo kedysi.

12. decembra

bol pre hostí kultúrneho domu silným zážitkom Vianočný koncert, v ktorom vystúpili žiaci Základnej umeleckej školy pri ZŠ Papradno. Vianočný koncert pripravil s detmi pán učiteľ Juraj Šipek.

POĎAKOVANIE

Obvodný lekár OZS Papradno MUDr. Ján Gabriš v spolupráci so základnou organizáciou Červeného kríža Papradno d a k u j e všetkým dobrovoľným darcom krví, ktorí sa zúčastnili na spoločnom dobrovoľnom odbere krví dňa 26. 11. 2010.

Na odbere sa zúčastnilo 13 darcov, a to Ján Kalník, Lubo Fojík, Jozef Kalšík, Janka Kalšíková, Erika Hojdiková, František Diasník, Pavol Zboran, Evka Harvánková, Lídia Mikudiková, Peter Chrapko, Miloš Majšík, Majka Šaradínová a Peter Štefánik.

BUDE

26. decembra

Pozývame priaznivcov dobrej zábavy do KD na Štefanskú zábavu. Od 20. hodiny bude do tanca hrať DJ Bobo. Vstupné bude 2 €.

31. decembra

Základná organizácia Slovenského Červeného kríža Papradno poriada v KD Silvestrovskú zábavu, na ktorú vás srdečne pozývajú. Začne o 20. hodine. Do tanca bude hrať trnavská skupina HAPY SONG. Vstupné, ktoré si už môžete zakúpiť v KD, bude vo výške 20 €. V cene vstupného bude večera, káva, šampanské a kapustnica.

31. decembra

Na Silvestrovský výstup na Bukaninu (638m) pozýva KST Brništa. Zraz je o 12. hodine na moste v Rídzove, na vrchole je o 13.30 program s odmeňovaním a tombolou.

6. januára

Na sviatok Troch kráľov turisti Stupňovo organizujú výstup na Holý vrch s odchodom účastníkov o 11. h od kaplnky, v celi by mali byť všetci o 12. hodine.

5. februára

Sa chystá tradične dobrý Rodičovský ples s hudbou OK TEL.

19. februára

III. obecný ples budú organizovať poslanci obecného zastupiteľstva spolu s obecným úradom.

Marec

* Podľa podmienok na lyžiarskom svahu Podjavorník bude Jozefovský pretek, ktorý organizuje Klub turistov a lyžiarov Papradno.

Fašiangy

* Fašiangové obdobie bude v budúcom roku mať dlhšie trvanie. Zakončíme ho zábavou v KD a „pochováme basu“.

* stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce by nemal chýbať ani v roku 2011.

24. apríla

Klub turistov a lyžiarov Papradna poriada Veľkonočný výstup na Holý vršok. Turisti sa stretnú o 13. hodine pri Obecnom úrade Papradno. Po vlaňajšom úspešnom by nemal byť skľamaním pre nikoho ani tento v roku 2011.

Slovenská národná strana

dakujeme
za podporu
v komunálnych
voľbách 2010

Lúčime sa s tebou, Ivan

Milý kolega, milý Ivan, vážené smútočné zhromaždenie!

V sobotu sme sa dozvedeli tú správu. Odišiel učiteľ, riaditeľ, manžel, otec, dedko, kamarát, priateľ – odišiel človek.

Človek veselý, rozwážny, trpežlivý, vytrvalý, pracovitý. Zastavilo sa srdce človeka, ktorého sme všetci poznali, ktorý žil medzi nami a ktorý žil s nami, ktorý nepoznal únavu, nepoznal oddych. Až kým neprišla choroba. Zlá choroba.

Ivan, nechcel si sa jej poddať. Úporne si sa jej bránil, chlapsky sa s ňou pasoval – rovnako ako so všetkými ľažkostami vo svojom živote.

Neprešlo veľa času a zákerná choroba bola silnejšia ako tvoja vôle, premohla ťa a navždy ti zabránila vrátiť sa medzi nás.

Ten čas prišiel prískoro. Mal si plánov na stovky, želaní na tisíce. Chcel si toho ešte veľa stihnúť, veľa dokázať – ved v 60-tke sa ešte nezvykne bilancovať – to je vek, kedy sa človek chystá venovať viac sám sebe, svojim blízkym. Nebolo ti to dopriate – ale ty si oddychovať ani nevedel. Ani v škole, ani doma. Oddýchol si si určite vtedy, keď si zobrahol do rúk harmoniku a vniesol si radosť a dobrú náladu všade tam, kam si s ňou prišiel. V tvojich rukách spievala. Teraz pláče za tebou tak, ako aj my.

Stojíme tu plní smútku, oči zarosené, ľažko hľadať slová, ktoré by zahnali žiaľ.

Budem sa mať navždy v pamäti, pretože si vedel zdieľať naše osudy – dokázal si smútiť s tými, čo smútili, a radoval sa s tými, ktorí sa tešili, pomáhal si tam, kde bolo treba, a každému, kto fa o to požiadal.

Odhádzaš, ale zanechávaš za sebou dielo, ktoré si budoval 20 rokov ako riaditeľ a 37 rokov ako učiteľ tejto školy. Pod tvojím vedením škola dosahovala výrazné úspechy vo vedomostných, športových i záujmových súťažiach, pretože si vedel svoje odusevnenie preniesť aj na ostatných – na svojich učiteľov, ale najmä na svojich žiakov. Kolko ich bolo? Veľa, veľmi veľa.

Za všetko, čo si vykonal, za všetku tvoju prácu ti patrí uznanie a naše úprimné podakovanie.

Milý Ivan! V sobotu si došiel na koniec svojej púte. Utrpenie, bolest, žiaľ skončili.

Už nikdy nepohladíš svojich najbližších, už nikdy neprekročíš prah svojej školy.

Život sa skončil, sviečka dohorela. Lúčime sa s tebou.

Lúči sa nám ľažko, lebo lúčenie s tými, ktorých máme radi a ktorých si vážime, je vždy ľažké a bolí.

Lúčim sa s tebou v mene svojom, v mene celého pedagogického zboru i bývalých kolegov, správnych zamestnancov i všetkých žiakov našej školy.

Zbohom, Ivan, odpočívaj v pokoji. Česť tvojej pamiatke.

Mgr. M. Bulíková
zástupkyňa riad. školy

Ivan Šipek sa narodil v roku 1950 v Stupnom, kde prežil aj svoje detstvo.

Učiteľstvo vyštudoval na Pedagogickej fakulte v Trnave, kvalifikáciu zemepis a telesná výchova pre druhý stupeň základných škôl.

Od roku 1973 začal učiť v Papradne v základnej škole, kde od roku 1991 zastával funkciu riaditeľa školy.

Jeho veľkou záľubou bola hudba. Absolvoval Základnú umeleckú školu v Považskej Bystrici, odbor hra na akordeón. Túto svoju záľubu využíval aj v základnej škole, kde od roku 1973 viedol detskú spevácku skupinu. S deťmi sa zúčastňoval regionálnych aj celoslovenských folklórnych súťaží s nemalými úspechmi.

Naplna sa venoval aj príprave žiakov na rôzne športové súťaže - basketbal, futbal, atletika, strelecké preteky. Ivan Šipek bol ženatý, mal troch synov a dcéru. Dve deti už zomreli.

Vo svojom voľnom čase sa venoval prácam v záhrade a na poli, rád choval domáce zvieratá. Jeho relaxom bola tiež hra na harmoniku. Hrával aj vo vlastnej hudobnej skupine na rôznych podujatiach.

Nám, čo sme ho poznali ako milého, usmievavého, ochoťného človeka, ktorý bol skromný a zároveň náročný na seba, bude chýbať -am-

Vážená smútiaca rodina, vážené smútočné zhromaždenie, v najhlbšom smútku stojíme nad rakvou nášho drahého spolupracovníka a priateľa Ivana, aby sme sa mu poklonili a vzdali poslednú pocutu jeho životu a práci.

Lúčime sa predovšetkým s dobrým, pracovitým, svedomitým a veselým človekom, ktorého neúprosný skon predčasne vytrel z kruhu svojej milovanej rodiny. Prázdne miesto zostało v rodine, prázdne zostało miesto za riaditeľským stolom. Odišiel uprostred tvorivej práce, na jeho stole zostało nedokončené dielo.

Nás starších zákerná smrť pripravila o verného a úprimného priateľa. Omnoho viac strácajú naše deti. Uzkošť a bezradnosť im zviaza ubolené srdcia. Nechápu neúprosnosť zákonov života. Jeden z tých čo im mal odkrývať jeho tajomstvá, práve od nás navždy odchádza.

Odhádza človek, ktorému celé generácie našich detí hovorili – náš pán učiteľ, náš pán riaditeľ.

Rovnako ako deti mali ho radi aj starší ľudia, pre ktorých mal vždy teplé slovo porozumenia a povzbudenia. Bol oporou a radcom našej mládeže. Jeho starostlivosť o mladých nekončila za školskou bránou. Stretával sa s ňou v krúžkoch – na ihriskách. Učil mládež milovať svojich rodičov, väzil si jeden druhého a všetepoval im lásku k rodnej obci.

Mali sme ťa radi a ty si mal rád nás. Preto nám je tak smutno, preto tak ľažko nachádzame slová, ktorími sa chceme rozlúčiť.

Lúčime sa s tebou milý Ivan, dakujeme ti za všetku námahu, ktorú si vynaložil pri uskutočňovaní spoločných cieľov, za statočnú a svedomitú prácu, ktorou si prispieval ku kultúre, športu a rozvoju obce. Tvoja statočná a svedomitá práca nám bude vždy príkladom a povzbudením.

Ostávaš v nás i v stovkách svojich žiakov.

Česť tvojej pamiatke!
Štefan Hatajčík, starosta obce
(z dôvodu výpadku ozvučenia pri poslednej rozlúčke zverejnjujeme rozlúčkovú reč starostu v plnom znení)

Mal som rád život i všetkých vás, ale prišiel môj čas a ja vám môžem len posledné zbohom dať. Nepláčte, nechajte ma tískať, čo mi bolo súdené, muselo sa stať.

Úprimne dakujeme všetkým za účasť na poslednej rozlúčke s naším drahým manželom, otcom a dedkom Mgr. Ivanom Šipekom, ktorý nás navždy opustil dňa 13. 11. 2010 vo veku 60 rokov. Dakujeme aj za kvetinové dary a prejavys sústrasti v našom hlbokom žiale. Smútiaca rodina.

Kde sme bačovali

Suchá

Strmá, krátka dolinka Suchá sa nachádza na západnom svahu 827 m vysokého kopca Žiar. Preteká ňou malý potôčik, ktorý v lete vysychá.

Pre nedostatok pôdy dolu, v lepšich polohách, sa ľudia pred stáročiami usadili aj tu a to pri horškých studničkach, ktorých je v doline niekoľko. Tak vznikli samoty, ktoré boli pomenované podľa majiteľov: u Ceconíka, u Šimarvo, u Hariša, u Mičkvo, u Jankavvo, u Dohána, u Lopúcha a u Putaja.

Tažko sa tu ľuďom žilo. Zem neúrodná, samá skala na skale. Hora žiadna, len pár bučkov, lieskové a bučkové krúzie. Väčšinou holá zem, s chatrnou trávou. Dolinou viedli dve cesty, vlastne len chodníky pre kravy, ovce, kozy a ľudí, čo po nich chodili peši a nosili batohy na chrbtoch.

Ľudia tu mali tažké životné podmienky. Bola tu najhoršia pôda z celého chotára obce, nuz si pomáhali ako vedeli, niektorí aj krádežami. V tom sa najviac vyznámenal Štefan Šaržík, zvaný Mičko ze Suchej. Kradol všetko, čo videl. Okrádal chudobných ľudí, aj susedov a nakoniec ho pre zbojstvo zabili neznámi chlapia. Ale to bolo dávno, ešte za Rakúsko-Uhorsku.

Dnes už ľudia v Suchej nežijú. Starí obyvatelia vymreli a mladí odišli do dediny i do šíreho sveta, za väčším kúskom chleba, lebo v Suchej sa chlieb na stole neobjavil po celý rok. Po vojne bola celá dolina zalesnená, Žiar a jeho strmé stráne zarastli horou a staré chalupy popadali a zhnili.

Takto si to pamätal a zapísal Štefan Meliš, ktorý dolinou v minulosti neraz prechádzal.

Ale aj v Suchej bolo niečo, čo ľudí držalo. Napr. u Šimarvo, u Hariša sa dobre darilo ovociu, ešte i teraz tam najdeme slivky, jablone, hrušky, pravda dnes už

neošetrené a po vlaňajšej snehovej kalamite polámané. Tiež viaceré studničky s dostatkom vody po celý rok, čo sa nedá povedať o všetkých papradňanských osadách. Na vodu sem chodili ľudia až z Podžiaru, keď im v ich jedinej studničke pochybila.

Dnes je prístup do doliny jednoduchý, takmer celou vede preoraná cesta, ktorá sa začína pri kaplnke pred Veľkým Brusným. Keď sme ju naposledy navštívili (október 2010), našli sme stáť už len dve chalupy. Jednu, hned na začiatku doliny u Ceconíka, udržiavanú, s vykoseným okolím a druhú u Šimarvo aj s humnom, ku ktorej sme sa ledva zarasteným chodníkom dostali. Vo vysokej tráve a burline ju takmer nebolo vidieť.

Ešte v nedávnej minulosti dolinu obývali títo obyvatelia:

Dolná Suchá

Frano Ceconík, Jožo a Štefan Šimárik, Mária Šimáriková – Šramčíková, Ondrej Hariš, Majčiník – Jankavík, Jurčík, Šaržík – Mičko

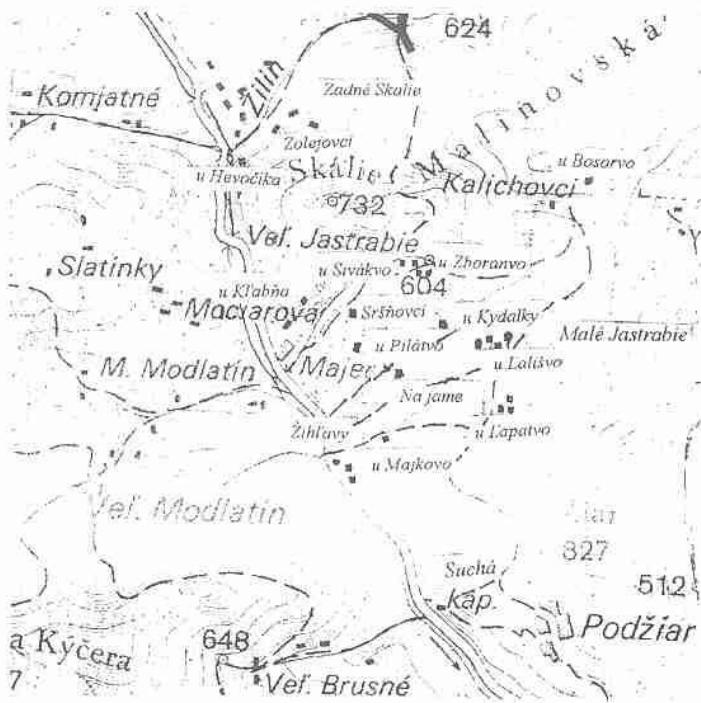
Horná Suchá

Jožo Jurčík – Dohán, Šaržík – Putaj, Majčiník – Lopúch, Jožo Slivoník – Pečko

Žihľavy

Od autobusovej zastávky na Žihľavách napravo vedú tri cesty. Jedna povedla osady Žihľavy, pokračuje do Majkva a končí u Lapatvo. Prostredná nás zaviedie do Lališvo a tretia do Pilátvu. Na jamu k Maliníkovi a ku Kydalke.

Dnes osadu Žihľavy tvorí niekoľko nových chát a jedna drevenica, obnovená a prestavaná chalupa, ktorej majiteľom býval Jožo Lališ – Koleno. Bola najväčšou a najkrajšou, žilo sa v nej po celý rok. Cez vojnu, pre údajnú spoluprácu s Nemcami partizáni Joža Lališa popravili. Ľudia v dedine tento ich čin odsudzovali, lebo po ňom zostali malé, nezaopatrené deti.

V ostatných chalupách sa len bačovalo a to: Štefan Trnčík – Lapčík, Gablik – Kúkej z Brvníšta a Gáborky. Ešte cez vojnu tu stála aj Balejova chalupa, ale po vojne vyhorela. Po nej v minulosti osadu volali aj u Balejvo.

U Majkvo

V malej osade stojí dve chalupy. Jedna, opravená a vynovená patrila Ľudmine Kolkusovej – Saniácke, vydatej za Šandoru Jurčíka – Pištoviech. Každý si však pamätá, že v nej bačúvala Beta Bugárka, ktorej ju majitelia prepožičiávala na bačovanie. V druhej, dnes už málo udržiavanej bačoval Macháč – Kvák.

U Lapatvo

V osade bolo sedem chalúp, v ktorých sa, až na jednu, len bačovalo a je zaujímavé, že niektorí odchádzali na zimu bývať do osady Podžiar a tu u Lapatvo mali bačovy.

V týchto chalúpach žili:

- Štefan Šamaj – Francoš a Katerina Kydalka
- Jožo Jurkemík – Pavlus
- Jožo Kolkus – Pánek a Helena Jurkemíková – Pavluská
- Frano Jurkemík – Ľapacík a Katerina Chantáková, Ondrej Lališ a Mária Jurkemíková, Karoľa a Frana Jurkemíkové. Táto chalupa bola obývaná trvale.
- Ján Brezníčan – Kaplán a Pavuľa Jurkemíková – Lapatka
- Tereza Jurkemíková – Lapatka, Frano Michalík – Saniak. Chalupa vyhorela.

► Gacík a Mária Jurkemíková – Kukurica

Lapatovce patria k tým papradňanským osadám, ktoré určite nezaniknú. Niektoré pôvodné staré chalupy súce spadli, či vyhoreli, iné chátrajú a sú neobývané, ale v posledných rokoch tu vyrástli tri nové chaty, ktoré majitelia často navštievujú a starajú sa o ne aj ich okolie.

Malé Jastrabie

U Pilátvu

Do osady, okrem po ceste od autobusovej zastávky sa dostaneme aj chodníčkom z Majera. Najdeme v nej zachované tri pôvodné chalupy, v ktorých v lete bačovali:

- v jednej spoločne súrodenci Vendel Pilátkov a jeho sestra Erna, vydatá za Moravíka – Gumíka
- v ďalších dvoch tiež súrodenici, deti Jána Bočíka
- syn Ján Bočík
- dcéra Mária, vydatá Šamajová

Chudoba, ale aj závisť boli príčinou častých nedorozumení a hnevov medzi susedmi. Tak sa raz u Pilátvov, a možno aj v inej osade stalo, že jeden sused závidel druhému bohatšiu úrodu, krajšie žito, nuž v noci potajomky poprenášal všetky shopy z jeho Pravdaže, druhý sused na to ráno hned prišiel a kedže sa nevedeli dohodnúť, skončilo to až na súde a osoch z úrody, ako to už býva, nemal ani jeden, ale sudca.

U Lališov

Na jame

(Lapčík, u Maliníka)

Vo lakedy tu vrah stála malá chalúpka, ktorá patrila nejakéj Lojzine a po nej dcére Karoli, vydatej za Trnčíka. Keď sa odstahovala do Čiech, bačovala tu po nej Jakub Maliník. Jeho syn Štefan chalupu zbúral a na jej mieste postavil veľkú chatu. Súrodenci Štefana chatu predali a dnes má nového majiteľa z Považskej Bystrice.

U Kydalky

Chalupa, v ktorej sa bývalo po celý rok, stála na slnečnom mieste, dookola pomerne rovné polička a vela ovocných stromov. Patrila Kydalke, vydatej za Kurciníka a po nej dcére Alžbete, vydatej za Ondreja Hariša, ďalej dve jej deti Ondrej a Emília sa odstahovali na Dolniaky do Nedoradu. Pôvodnú starú chalupu zbúrali a postavili novú, väčšiu, ale čoskoro po prestahovaní rodiny do dediny chalupa zhorela.

U Lališvo

Pôvodne bolo v osade až deväť chalúp, niektoré už nestoja, iné sú opustené. V chalupách bačovali a v jednej aj trvale žili :

- V prvej chalupe smerom od Pilátov Marcin Pavúk a Hana Lališka
- O druhú chalupu sa delili dve rodiny – Štefan Lališ a jeho žena Antoška Šimarka a Róza Ganádiková – Podavačka. Kým si Štefan Lališ s rodinou nekúpili v dedine dom, u Lališov bývali po celý rok.
- Tretia chalupa patrila Janovi Bašovi a Tereze Hauznerke
- Štvrtá Mariši Škarvajke, vydatej za Francka Hajdušku. Táto chalupa dnes už nestojí, ale vrah patrila k najkrajším.
- V piatej bačovali Lališ Francko a Tereza Kalichoviech
- V šiestej Lališ Karol a Mariša Zolejka, ktorí na zimu odchádzali do osady Podžiar, kde mali tiež chalupu.

Posledné tri chalupy dnes už nestoja, patrili Belejovi Ondrejovi a Karoli Knapovej – Koža, Mariši Knapovej – Hrncoviech robota a Harvánkovcom.

Veľké Jastrabie

Majer

Oproti Modlatínu, tam kde sa do rieky Papradňany vlieva Veľko-

jastrabský potok, hlboko zaryté do kamenného podložia, stojí na nevysokom vršku osada Majer. O jej pôvode hovorí povest, ktorú obyvateľ Majera porozprával Štefanovi Melišovi.

Štefan Meliš: Ako vznikla osada Majer

Kedysi celé okolité hory patrili grófke Balážigáborke. Ona si tiehoto hory pestovala a mala ich veľmi rada. Grófka mala povahu ako chlap, rada chodila na polovačky, ale najradšej polovala sama. Túlala sa po lesoch a keď išla na polovačku aj iní páni, ukryla sa pred nimi v horách, aby ju nenašli. Ak ju hľadali a vytrubovali na polovnicke rohy, neohlásila sa aj keď ich počula, ba ešte sa hlbšie v hustých horách ukryla.

Veľa dní v týchto horách strávila. V tom čase tu žilo málo ľudí. Raz, keď sa zdržiavala v okolí dnešnej

nám rozkázala narúbať dreva a postaviť drevené domy. Majer tu zachvíľu stál, len tak široko – daleko svietil novotou.

Pristaňovala sem svojich ľudí, ale i ovce, kravy a iný statok. Paše tu bolo dosť, i senných lúk a statku sa dobre darilo. Dobre sa mali aj ľudia, čo na grófkinom majeri robili. Dorábali mlieko, syr, tvaroh, vlnu i mäso pre hradné panstvo aj služobníctvo na Bystrickom hrade. Grófka mala veľký osok a na svojich poddaných bola dobrá.

Sluhovia, ktorí opatruvali majer rozložený dolu na rovine, si postavili hore na vršku, nad Jastrabským potokom drevené chalúpy, humná a chlievy. Tak vznikla nová osada a keďže bola postavená pri majeri, dostala meno Majer.

Roky prešli, grófka zomrela, aj majer sa rozpadol, ale osada zostala. Majer odkúpil jeden člo-

Skálie u Zolejov

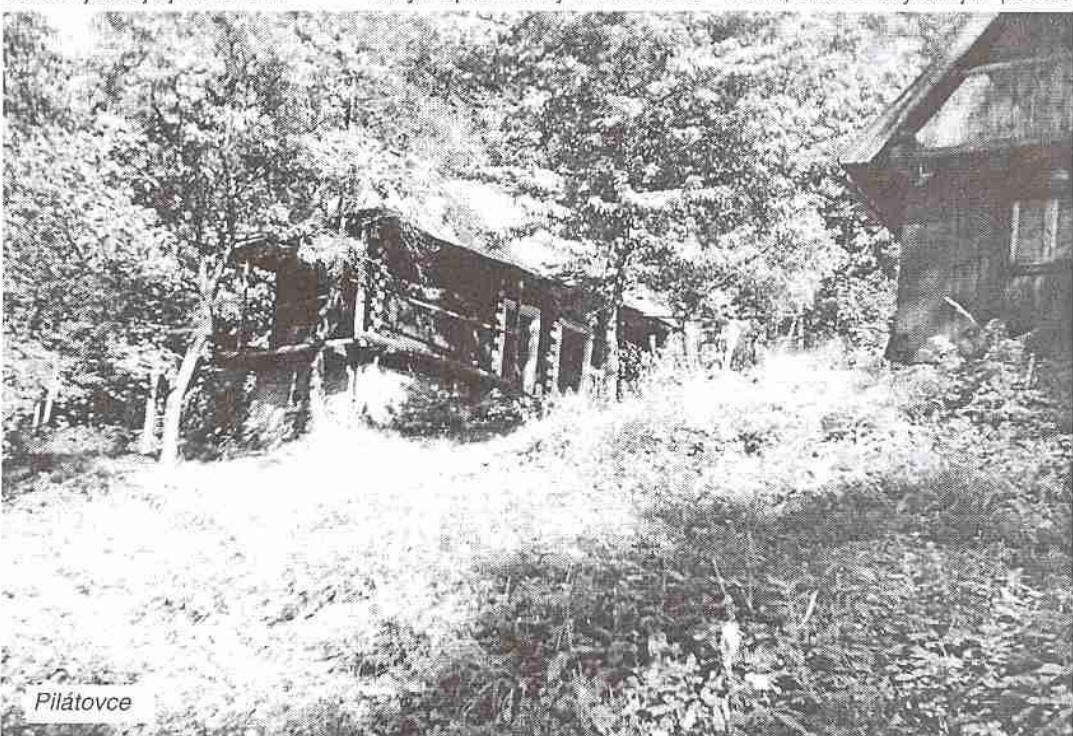
osady, veľmi sa jej tu zapáčilo a preto sa rozhodla, že si tu založí majer. A tak sa aj stalo. Keďže bola grófkou a paňou týchto zemí, stačilo aby svojim podda-

vek menom Franák a urobil z neho krčmu. Neskoršie mal od neho budovy v prenájme drevo-kupec Nemec /bolo to jeho priezvisko/, zriadil v nich pílu, ale tá začiatkom 40 – tych rokov vyhorela.

No osada pomenovaná Majer stojí dodnes. A má ešte jedno meno. Volajú ju tiež U Klincvo, lebo väčšina jej obyvateľov boli Klincovci, čiže Hrebičíkovci. Na toto meno sa už zabúda a osade ostal iba názov Majer.

V osade Majer žili, ba ešte aj dnes niektorí ľudia trvale bývajú :

- Jozefka, Pavuľa, Frana a Hana Klabníkové – Putajky, všetky slobodné
- Ondrej, Agena a Frana Hrebičíkové, neskôr Franina dcéra Justína, vydatá za Bohuša Šaržíka – Mička
- Jožo Hrebičík – Klincoviech farár
- Jaruš a Mariena Chovančíkovci
- Jožo Strašík a Mária, po nich syn Ignáť Strašík a vnuk Jožo
- Hrebičík Viliam – Kavčiar a Helena
- Chovančík Rudo

Pilátovce

Pilátovce

Chovančíkovci a Strašíkovci si postavili murované domy, v ktorých dodnes žijú Mariena Chovančíková (jej muž Jaruš zomrel) a Jožo Strašík.

Dalšími osadami Veľkého Jasťabia boli a bačovali v nich:

U Klabňovo

Štefan Klabník a Hana, ale väčšinou ich slobodná dcéra Agena

U Siváka, U Zboranvo

Jožo Zboran – Sivák, Bačík, Kačisko Zboranoviech

U Sršňovo

Čidalík Urban a Jozefka – Sršňová

U Kalichvo

Kališik Ľudvík a Juriska, Grajcarík Jano a jeho tetka Fráňa Kaličovie, Kališik – Myslivec, Šmulič Jožo a Fero

U Bosorvo (U Chamoša)

Fero Brhlik – Bosorík

Dnes je táto nevelká dolina pod kopcom Malinovská pustá. Človek ustúpil horám, všade sú samé hory a hory. Staré bačovy popadali a zhnieli, zostalo iba zo-pár chalúp – Klabňova, Bačíkoviech a Sršňoviech. Osada Kaličovce zanikla celkom, märne by sme ju hľadali, zarástla horou, u Bosorvo namiesto chalupy stojí nová chata. Lesom zarastli aj lúky, roličky a pasienky, do doliny len občas zablúdia nejakí hu-

bári, turisti a majitelia posledných chalúp.

Skálie

K osadám Skália sa dosteneme buď pešo chodníkom, ktorý vedie cez horu od autobusovej zastávky Žilín alebo naokolo po ceste, z doliny Žilín.

V nich väčšinou len bačovali títo ľudia:

U Hevočíka

Štefan Balušík – Hevočík

Dolné Skálie

- Jožo Hojdík – Kuľovák a Mária Balušíková – Kuricová

Karol Zboran – Malík

Skálie

Aj keď... aj tak...

Myšlienky starého Podjavoričana.

...Aj keď som odišiel pred mnohými rokmi do sveta,
...aj keď som tu už cudzejší jak cudzí,
...aj keď ma takmer nikto z nových nepozná,
...aj keď ja nepoznám nových,
...aj keď už odišli do nenávratna skoro všetci bratranci,
ktorých dom tu rád stretal,
...aj keď už nie sú na tomto svete mnohí čo ma poznali,
...aj keď už nie sú tu mnohí, ktorých som poznal ja,
...aj keď už je všetko ináč...

...aj tak naša chalupa stále na mňa žmurká oknami,
...aj tak ma bučky a svrčiny vltajú konármami,
...aj tak sa lúky na mňa usmievajú kvetmi,
...aj tak ma tráva hladká steblom,
...aj tak ma hora objíma tichom,
...aj tak mi potok spieva nádherným zurčaním,
...aj tak je to jediný bod na zemi,
...jediné hory Javorníkov,
...najkrajší okruhly lázok Levčovce,
...obrovský dar, jeden z najväčších v živote,
...obrovské, nevypovedateľné požehnanie...

...Aj keď som odišiel pred mnohými rokmi,
...aj tak som vlastne nikdy neodíšiel,
...a aj tak nikdy neodídem...

J.Trulík

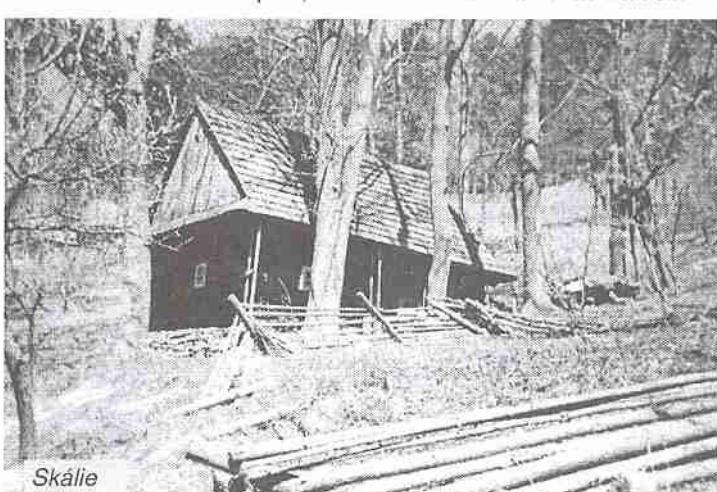
Lapatovce

rol a Ľudvik Zboran – Malíkovci a Ján Knapo – Beník.

Pripravili Magda a Ambro Balušíkovci

Informácie poskytli:

Štefan Meliš, Jožo Šramčík, Sabína Turičíková – Trnčíková, Helena Baculíková – Cabajová, Alžbeta Danišková – Samajová, Alžbeta Juhásiková – Lališová, Paňo Strašík a Lukáč Balušík

Skálie

Misie – čas milosti

Tento rok sa v našej farnosti niesol v znamení misií. Pán farár nás postupne oboznamoval, čo misie sú a my sme sa modlili, aby priniesli svoje ovocie.

A čas dozrel.

Pátri vincentíni Kristián a Ondrej na týždeň od 13. do 21. novembra 2010 dostali symbolický kľúč od farnosti a celý tento čas trávili s nami – farníkmi Papradna a Brvništa:

- s chorými pri návštěvách domov
- s detmi nielen na detských svätých omšiach
- s kajúcnikmi, ktorí si chceli vykonať spoved'
- so všetkými, ktorí mali o ich slovo záujem na sv.omšiach

Venovali sa naozaj všetkým a my sme pocitili tento ich záujem a lásku.

V kázňach, ktoré boli zároveň náukami, nám každý deň poukazovali na rôzne oblasti života, na to ako sa dajú žiť s Ježišom a v zmysle jeho učenia. A že to neboli iba suché slová, ale živá posila, mi dajú za pravdu všetci, čo ich počuli.

Určite nezabudnuteľná bola piatková krížová cesta z farského kostola v Papradne do kostola v Brvništi. Ľudia v tiche a sústredení, sprevádzaní kvapkami dažďa, niesli kríž a sledovali Ježišovu poslednú cestu. V jednotlivých zastaveniach si našli svoje životné problémy, ale aj ich riešenie. A tiež sme si pripomenuli nádej, že smrťou naša cesta nekončí.

Celý misijný týždeň vyvrcholil v nedele, keď sa pátri Kristián a Ondrej, spolu s reholnými sestričkami Helenou a Máriou, ktorí im pomáhali, s nami rozlučili. Ako výstižne povedal páter Kristián: „Mnohí nám hovorili, aby sme tu ešte zostali niekolko dní, ba stále. To sa však nedá, ale nechávame vám tu jedného misionára – vášho pána farára Hlinku. Pre neho je vaša farnosť jeho misia. Pomáhajte mu!“

Požehnaním misijného kríža ukončili misionári misie u nás.

Ale keby to bolo naozaj tak, že nám po nich zostane len misijný kríž, bolo by to veľmi málo. Ved' ich slová a ponaučenie by sme mali preniesť do každodenného života, aby, keď dostaneme otázku „Čo dobré si urobil?“ mali sme na ňu odpovedať a nie iba prázne ruky.

Misie mali motto čas milosti. Cím boli pre vás misie? Ako ste ich preživali? Čo znamenali pre vás duchovný život? Tieto otázky sme položili niektorým z vás a tu sú vaše odpovede:

- Kázne mali silné duchovné povzbudenie na zamyslenie nad naším materialistickým životom.
- Viac som prehodnocoval svoj doterajší život, postoje a správania. Určite to pre mňa znamená posun dopredu.
- Snažila som sa načerpať čo najviac pre svoj duchovný život a pre oživenie si ich chcem ešte vypočuť z internetu. Chcem sa snažiť, aby môj život zodpovedal tomu, čo verím.

-am-

Vianočný príbeh

Misionári na svojej púti zažijú rôzne príbehy. Jeden z nich vám predkladáme.

Misionári navštívili detský domov v Moskve. Bolo päť dní pred Štredým večerom. Detom chceli priblížiť atmosféru Vianoc. Najprv im porozprávali vianočný príbeh, hovorili o mestečku Betlehem, o Jozefovi a Márii, o chlieve a jasličkách. Deti pozorne počúvali, väčšina z nich to totiž počula po prvýkrát v živote. Dovtedy poznali iba deda Mráza, ktorý im prinášal vianočné darčeky. Keď misionári skončili, rozdali detom rôzne pomôcky, aby si mohli samé zhotoviť malý Betlehem aj s jasličkami: farebný papier, kúsky vzorovaných látok, nožičky, farbičky...

Deti sa nadšene pustili do práce. Každý chcel mať ten najkrajší výtvor. Išlo im to pekne od ruky. Misionári sa zastavili pri stolíku, kde sedel šestročný Michail. Bol veľmi šikovný. A už bol skoro hotový. Jeho Betlehem bol však veľmi zvláštny: v jasličkách totiž neležalo len jedno dieťa, v jeho jasličkách ležali vedľa seba detičky dve! A tak sa spýtal, kto je to druhé dieťa. Chlapec im najprv porozprával všetko, čo pred chvíľou sám počul. Avšak celému vianočnému príbehu dal veľmi zvláštny koniec. Povedal: „Keď Mária položila narodené dieťa do jasličiek, malý Ježiš sa pozrel na mňa a spýtal sa, či mám domov. Povedal som mu pravdu, že nemám. Nemám mamu ani tatka, nemám nikoho a nemám ani domov. Preto bývam tu, v srotinci. A tak mi malý Ježiš povedal, že môžem zostať s ním. Ja som sa však bránil, pretože som nemal preňho darček, ktorý by som mu mohol – tak, ako všetci ostatní, čo sa mu prišli pokloniť do Betlehema – darovať. Veľmi som však chcel zostať s ním, a tak som tuho premyšľal, čo by som mu len mohol dať. A potom ma to napadlo: ponúknem mu, že ho zahrejem. To je predsa výborný dar! Kým som nebol tu, tak sme sa s inými opustenými detmi zahrievali navzájom v našich skrýšach. Aby sme nepomrzli. Spýtal som sa teda Ježiša, či by to bol darček, keby som ho zahrieval. A predstavte si, on mi povedal, že by to bol ten najlepší dar, aký dostal. A tak som vliezol do jasličiek aj ja. Ježiš sa na mňa milo usmial a povedal mi, že s ním môžem zostať už navždy.“

Malý Michail dokončil svoje rozprávanie so slzami v očiach. Ručičkami si zakrýval tvár, aby to tak nebolo vidno. Plakal od šťastia, lebo konečne našiel niekoho, kto ho neodmietol, ale ponúkol mu, aby boli navždy spolu...

Teplo v srdciach

Matička Božia,
Ty detom dvakrát milá!
Počúvaj, čo Ti teraz rozpoviem.

Nechaj nám starkú,
aby mi dlho žila.
Starká má pre mňa času, kolko
chcem.

Takto sa začalo naše stretnutie
s obyvateľmi Domova dôchodcov
v Papradne.

Už pri básničke sme videli v starých z domova našich prastarých rodičov, ich strieborné vlasys, tvár posiatu vráskami, upracované ruky zložené v lome. A lásku v očiach. Lásku k nám detom, takú istú ako ju rozdávajú tým svojim, keď prídu na návštavu za nimi.

Náš program pokračoval krátkym, ale úprimným príhovorom

Pavly Tarožíkovej a potom sme ich potešili pásmom piesní a básni my všetci. Za vystúpenie nás odmenili dlhotrvajúcim potleskom a slovami vdaky a chvály. Starkí ďakovali aj za drobné darčeky, ktoré pre nich pripravili deti z krúžku Kreatívny svet. Ani by ste neverili, kolko radosti spôsobí malý darček venovaný z lásky. A nie len starkým, ale aj nám.

Tety z domova, ktoré sa starajú o starkých, nás pohostili zákuskami, perníkmi i teplým čajom. Teplé boli aj naše srdiečka, keď sme navštívili na izbách tých ujov a tety, ktorí nemohli prísť medzi nás. Aj ich sme obdarovali darčekom i pekným slovom a pohľadením, ktoré súčasťou súčasťou, ale nedajú sa ničim nahradit.

Žiaci 3. Ročníka

Drogám nie!

Začiatkom decembra sme sa zúčastnili protidrogového výchovného koncertu, ktorý pre nás pripravila skupina AYA. Dozvedeli sme sa, čo sú bariéry, kde na nás číha pokušenie zvané droga, čo by sme mali a čo nie v styku s drogou i to, že sú aj dobré drogy. Chlapci zo skupiny ich pomenovali 3DD. Neviete, čo to znamená? Ani my sme nevedeli. Sú to priateľstvo, láska a šport. Želáme všetkým našim spolužiakom i všetkým ľudom, aby sa tieto stali súčasťou ich života a aby „magorov“, ktorí s úsmevom ponúkajú zlé drogy, stretávali vo svojom živote čo najmenej.

Tu je niekoľko názorov našich spolužiakov na drogy:

- Drogy sú zlé, lebo zabijajú ľudí. Nikomu by som neradila skúsiť ich. Naučíte sa na ne a veľmi ľahko si odvyknete. Lutujem ľudí, ktorí užívajú drogy, napr. vdychujú ich, fajčia alebo si ich pichajú do žily. Nikdy ich neskúšajte, úplne vás zničia. Odporúčam vám 3. DD - dobré drogy: priateľstvo, láska a šport.

Lenka Buriancová

- Drogy odsudzujem, lebo ničia zdravie, šťastie i životy ľudí. Lutujem tých, ktorí prepadli droge a postavili si tak zbytočné križe, ako o tom spievala AYA. Od nich som sa dozvedel o troch dobrých drogách. Tie nech užíva každý človek.

Matej Moravík

Rozprávka o knihe

Sprevádzajú nás po celý život. Už ako malé deti neohrabanými rúčkami otáčame tvrdé stránky leporela, z ktorého na nás pozerá a do duše nám preniká nový svet plný fantázie. Neskôr ako školáci dychtivo hľadajeme príbehy o škaredom káčatku, ktoré sa zmenilo – a to právom – na prekrásnu labuť. Smutno-krásne rozprávanie o dievčatku, ktoré si zapálilo zápalky, aby sa zohrialo, nám dlho utkvie v pamäti. Čarokrásnymi ľudovými rozprávkami o princeznach, drakoch, záračných prútikoch alebo prefíkaných čarodejných koch sa nám raz a navždy dostane do rúk kniha. Kto raz odhalil tajomstvo knihy, ovládne ho do konca života. Túžite po spravodlivosti, šťastí a láske? Ak sa vám nedá vidieť ich v živote, určite ich nájdete v príbehoch o Anne Shirleyovej či Jane Eyrovej. Na každom rohu na vás číha reklama a prenasledujú vás billboardy pri cestách? Otvorte knihu a ponorte sa do dávnej histórie ľudstva, keď Sumeri objavovali koleso a písali na hlinené doštičky. Všetko, čo potrebujete vedieť k životu, je zapísané v knihach. Stačí len načiahanú ruku a otvoriť srdce príbehu, ktorý nám kniha ponúka.

Táto rozprávka vznikla v školskej knižnici 25. októbra. Písali ju žiaci 9. ročníka, ktorí strávili v ŠK celé popoludnie a vytvorili tu skvelú atmosféru. Čítaním povestí a rozprávok vzdali hold a úctu knihe. Upútala ich aj výstavka kníh, ktoré sa dali zakúpiť. Ukázalo sa, že kniha dokáže osloviť aj mladú generáciu nielen prekrásnymi ilustráciami, ale predovšetkým zaujímavým obsahom či príbehom. Nás starších, odchovaných iba na knihách, určite poteší, že uprostred moderných médií presýtenej spoločnosti má ešte stále zmysel otvoriť knihu.

- Drogu nechcem nikdy v živote poznať. Keby som mohla, zariadim, aby drogy zrušili. Veľmi škodia zdraviu a veľa ľudí na ne zošiera. Prajem všetkým ľudom, ktorí ich užívajú, aby sa im podarilo odvynúť si od nich.

Katka Šardzíková

- Lutujem ľudí, ktorí užívaním drogy spadli do bahna. Veľmi rada by som im pomohla, aby si odvykli, ale som ešte veľmi malá.

Simona Matejková

- Podľa mňa sú drogy zbytočné. Ľuďom ničia životy a zabijajú. Nech každý človek užíva tri dobré drogy. To želám každému. Aj tým, čo berú zlé drogy. Vymeňte ich za 3DD!

Kristína Šamajová, st.

(Pripravili žiaci, ktorí vydávajú školský časopis pod vedením Mgr. Bulíkovej)

Vianoce mojej starkej

Zavše si vie moja starká zaspomínať na svoje trpké detstvo. Svoju mladosť prežila na zelených stráňach Javoríkov, lebo už ako malé dievča musela pásť statok. Každé ráno vstávala o štvrtej hodine, aby stihla podojiť a nakŕmiť dve kravy a potom ich vyhnala na pašu. Málo dobroty zažila starká vo svojom živote a každá smutná chvíľa vryla jej do tváre jednu vrásku. Pre mňa je to však krásna tvár a najkrajšia vtedy, keď sa jej do očí vkradnú spomienky a slová začnú cupkať z úst.

Z jej pamäti nikto nevymaže jedny biedne Vianoce, o ktorých nám rozprávala. Asi mesiac pred nimi napadol sneh a mrzlo. Starkej mama – moja prababka sa velmi starala, aby k Vianociam mali čo zjesť a za posledné korunky kúpila cukor, ktorého po celý rok videli len málo. Starká však nechtiac cukor rozsypala. Ušlo sa jej za to mnoho buchnátov a mama prababka sa na ňu rozkričala, že ju nechce ani vidieť. Utekala starká s pláčom do lesa. Prababku čoskoro zlosť prešla a rozbehla sa za ňou. Dohonila ju a prosila, aby sa vrátila naspäť. Po dlhom prosení a veľkom pláči vracali sa obe domov. Prababka starkej uštedrila ešte niekoľko buchnátov, ale tento raz od radosti.

Nakoniec sa prababka rozhodla, že oželejú jednu ovcu a kúpia si na Vianoce všetko, čo potrebujú. A tak ovcu predali a vianočný stôl bol toho roku u nich bohatšie prestretý ako po iné roky.

Božena Hausnerová

Vďaka vám ...

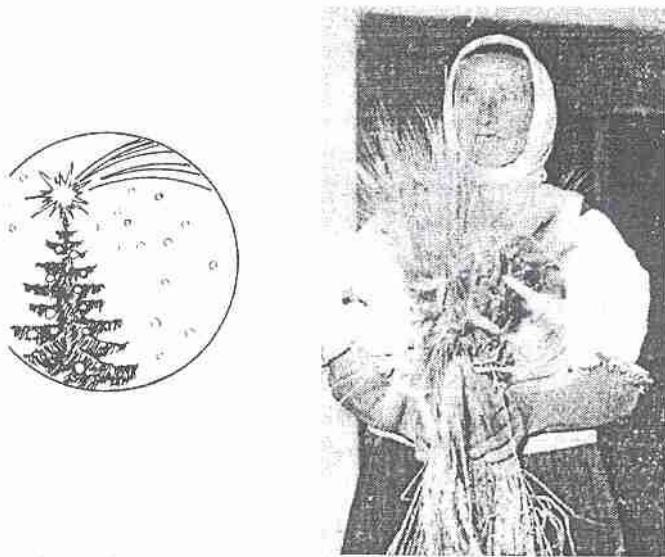
Tento rok, vlastne už ten minulý, som mala to šťastie, že som dovolenkovala a mohla som odprevadiť svoje deti do školy.

Boli dva dni pred Štredým dňom a zasneženým ránom sa zbiehali zo všetkých uličiek žiaci ku škole. Aj cudzí človek by to ráno určite našiel našu školu, keby išiel po stopách detí – od tých najmenších prváčikov až po tých „skoro dospelákov“.

Bolo dojímavé sledovať ako sa tešia v tento výnimočný deň do školy. Možno inokedy ich kroky vedú pomalšie, ale dnes akoby mali tie povestné rozprávkové „sedemmilové čízmy“. Každé z nich nieslo v rukách krabičku so zákuskami a podaktori aj darček pre svojho spolužiaka či kamaráta. Strelila som aj deti, ktoré sú z viacerých súrodencov a predsa každému z nich mamička nadelila, aby sa mohli podeliť s ostatnými. A toto všetko sa diaľo práve vďaka ich učiteľkám, ktoré pre ne pripravili sviatočný deň. Bol to sice deň bez učenia, ale možno práve taký im dá ovela viac. Mnohí určite po rokoch zabudnú na naučené poučky či vybrané slová. Ale budú si pamätať ovela viac, a to že Vianoce nie sú len o darčekoch. Aj keď viem, že niektoré paní učitelky nie sú veriacie, predsa našim deťom približujú atmosféru a posolstvo kresťanských Vianoc, učia ich zachovávať staré tradície a prežívať nesebeckú lásku k druhým – aby sa sami vzdali niečoho, čo majú radi a darovali to svojmu kamarátkovi. A som si istá, že ked moje deti po rokoch budú viesť tých svojich drobcov zasneženým ránom do školy, spomenú si na svoju prvú paní učiteľku, ktorá im spolu s prvými písmenkami abecedy darovala aj kus svojho srdca.

A za to patrí vďaka vám ...

Vďačná mama

Vianočný vinš

Ščastitujem Vám na tieto nastávajúce sviatky,
aby Vám dal Pán Boh zdravie, šťastie,
hojné božské požehnanie,
na statečku rozmnoženie
a na dieťkach potešenie.
Na poli dobrý úrod
a po smrti večný život
a všetko čo si od Pána Boha pýtate a žiadate.

Búvejky

Za starých čias sa v našej dedine žilo horšie ako dnes. Niektorí gazdovia, ktorí mali mnoho roľí, lúk a lesov, chovali kone, kravy a iný dobytok mávali dosť úrody na obživu svojej rodiny. Takí sa mali dobre. Biedu netreli, hladu necítili. Iba niekedy, ak bola veľká neúroda boli skromnejší. No zásoby mali vždy, pre každý prípad.

Lenže mnoho ľudí bolo chudobných. Ti nemali roľí, nemali dobytok alebo len veľmi málo. Po celý rok ich prenasledoval hlad. Boli to väčšinou ovdovené ženy s malými detmi i staršie, osamelé, ktoré boli odkázané len na to, aby im bohatší ľudia podali kúsok chleba. Ale mnohí bohači boli lakoví, iba čo rozširovali a zveľaďovali svoje majetky, o chudobných sa nestarali.

No vždy, aspoň raz počas roka prišla doba, keď sa aj chudobní ľudia najedli do sýtosti. Bola to doba vianočná. V našej dedine sa Vianociam hovorilo Sviatky. Tešili sa na ne všetci chudobní ľudia. Bohatší gazdovia a gazdiné nachystali všelijaké jedlá, len to tak rozvonievalo po okolí a celej dedine. Na štirovečerný stôl napiekli v peci voňavý chlieb a koláče a nachystali aj všelijaké iné dobroty.

Len chudobné ženy nemali z čoho piecť a variť. Preto, keď iní ľudia, rodiny, chlapci, ženy a deti sedeli už pri večeri, chodili z domu do domu na podstene sviatkové pesničky spievať. Aby im nebola zima, zabalili sa do „huní, ručníkvo, do vlnákvo i do plachetké“. Nosili so sebou košík alebo bielu plachetku na milodary.

Pod oknami bohatších zaspievali o narodení Ježiška v jasličkách, ale aj o valachoch, bačkoch a ovečkách. Nesmeli chýbať rôzne priania a vinše do budúceho roka. Chudobné ženy, ktoré takto chodili spievať na Štredý večer pod okná, nazvali búvejkami. Gazdiná ich za spev obdarila chlebom, koláčom, buchtami alebo pupákmami. Inde im zase dali jabĺčka, orechy, sušené slivky či hrušky a iné dobroty.

Takto si búvejky vyspievali stravu na jeden, ba i dva týždne a bolo im lepšie. Keď už celý rok hľadovali, aspoň na Sviatky sa nasýtili. Zo začiatku tieto speváčky pod oknami volali žobráčky, lebo vraj chodia po žobraní. Neskôr sa toto stalo každoročným vianočným zvykom a ženy žobráčky už nikto neosočoval zo žobrania a nazvali ich búvejkami.

Neskôr si ľudia v dedine na búvejky tak zvykli, že boli radi, ak im prišli pod okná zanottiť. Všetky totiž vedeli krásne spievať a každá gazdina už vopred pre ne prichystala niečo dobré.

Dlhé roky takto chudobné ženy – búvejky chodili spievať, iba pred nedávnom tento zvyk zanikol ... a búvejky dnes už nie sú.

Štefan Meliš

Podľa rozprávania matky Miša Portášika

PAPRADŇANSKÉ BUBÁČENCE

Ako nemý Jožo bubáča premohol

Popri rieke Papradňanka viedla cesta, vedľa ktorej, poniže fary stál väčší murovaný dom. Býval v ňom žid, ktorý si v dome zriadil obchod aj krčmu. Ľudia k nemu chodili nakupovať, lebo bližšie iného obchodu nemali. Chlapí mali najradšej židovu krčmu, čím viac pokrstili pálenku vodou, tým bola lacnejšia.

Rieka delila dedinu na dve polovice. Keď prišli veľké jarné alebo letné búrky, všetka voda z chotára a okolitých holých, nezalesnených vrchov zbehla do rieky. Rieka narastla, bublala, hučala a prudko tiekla. Kalná a neskrot-ná brehy podomielala, čo sa do-stalo do jej koryta všetko odniesla. Ved sa o nej aj pesnička spie-vala:

„Šecko vodzenka, šecko zebra-la, len ten kamienček, len ten ka-mienček drobný nechala“.

Vtedy rozrúrená voda narobila židovi-krčmárovi veľké škody. Niežebu mu podomlela krčmu, odnesla dreváreň alebo niečo iné. Žiadnu nehnuteľnosť mu ne-poškodila, len polovicu kšeftu odnesla. Cez rozvodnenú rieku z druhej strany nemohli ľudia ani do obchodu ani do krčmy chodiť. Krčmára to veľmi mrzelo a roz-myšľal, čo robiť.

Raz, keď voda opadla natol'ko, že si ženy nemuseli ani záponky vykasovať a chlapom stačilo vyhru-núť gate do pol hnáta ak chceli cez rieku prejsť, prišiel krčmár na dobrý nápad. Za pár grajciarov mu furmani na svojich Šimloch a Fuksoch priviezli z hory dve dlhé a pevné svrčinové brvná, olúpali z kôry a s pomocou asi 60-tich chlapov preložili z brehu na breh ponad rieku. Na brvná popribijali dosky klincami, ktoré nakul cigáň Jano za verdúnok riedeného kvítu. Z tenších gúlaníc-lát urobili po oboch stra-nách zábradlie a lávka bola hotová. Sám žid prešiel po nej prvý, vyskúšal jej pevnosť a odolnosť a povedal: „Teraz som tu pánom ja, nie tá voda. Už mi nebude zá-kazníkov odháňať.“ Tak aj bolo. Ľudia sa naučili cez lávku chodiť. Nevadilo im, keď bola rieka roz-vodnená a keď bolo vody málo, nechcelo sa im cez ňu brodiť. Ľudia si na lávku zvykli akoby tam bola odjakživa. A židovi

krčmár-obchodníkovi len tak zis-ky pribúdali. Sám sebe vrvil: „Ž každej biedy sa dá vybídnut!“

Ale čo sa vám nestalo. V tých časoch bývalo mnoho všelijakých bubáčeniek, mátoh a straš-diel. Jedny naháňali ľudom strach na kríznych cestách, iné na cintoríne alebo v nejakej opustenej chalupe. Ďalšie strašili na miestach, kde niekoho zabili alebo sa niekto obesil. Mátavalo aj na mnohých vrškoch, pri stu-dienkách a pri potokoch. Každá mátoha mala svoj lokús, svoj ra-jón, žiadnu inú si tam nepustila. Bolo vtedy jedno akési strašne škaredé, ohyzdné bubáča a to nemalo kde strašiť. Chodilo po dolinách, lietalo po horách, ale miesto na strašenie nemohlo ni-kde nájsť. Všetky mátožiská boli

bo zahnať mládencov, čo chceli cez lávku na vohľady prejsť. Ba aj korhelom, ktorí išli neskoro v noci z krčmy sa neraz ukázalo. Mnohí smeli aji nesmelší pustili do gatí a uchodili od lávky. Bubáča tu strašilo a strašilo. Chýr sa rozniesol po celej dedine a ľudia sa začali báť v noci po lávke cho-diť. Tí, čo ho videli ho nevedeli popísť. Bolo vraj ako tmavý sne-hový oblak, ako velikánske kole-so, škaredé ako ohromná chrapa-tá žaba. Nohy a ruky krátke, huba ako vráta na mlatovni a oči tolké ako mesiac v splni. A ten hlas, čo vydávalo zo seba bol ne-opísateľný, nevypovedateľný. Strašne revalo, vrčalo, škrekovalo, štrkotalo a bublalo. Hrôza ho bola počuť a ešte väčšia vidieť. A tak to bubáča znova pokaziло židovi krčmár – obchodníkovi kšefty. V zime, keď je noc dlhá, zavčasu mrká, neskoro svítá, málo ľudí chodilo na nákupy a ešte menej do krčmy. Každý zostal radšej doma na pokoji.

Až raz ho zahnal od lávky jeden hluchonemý, ktorého volali Nemý Jožo. Okrem he-he-he a go-go-go nevedel nič iné pove-

bral trmu domov. Keď bubáča vi-delio chlapa išť k lávke, hned sa na neho pripravilo. Postavilo sa naprostred nej a začalo škrieťa, hrmoťať, kvíkať, bučať a iné stra-šidelné zvuky robíť. Nemý Jožo nič nepočul a preto sa ani nebál. Vstúpil na lávku a kráčal po nej ako obyčajne. Bubáča sa od revu a tresku išlo roztrhať a l'afa: „ten chlap sa ma nebojí, no len počkaj, veď ta ja naučím“. Keď prišiel Jožo do prostredku lávky, postavilo sa mu do cesty a ne-chcelo ho ďalej pustiť. Najprv sa mu ukázalo ako velikánska čier-na guľa, potom sa premenilo na kravu, ktorá ho chcela nabrať na rohy. Jožo sa napálil a začal na-dávať he-he-he, go-go-go. Keď mu krava z lávky nechcela ustú-piť, kopol ju do laloka. Krava sa premenila na koňa, ktorý ho chcel pokúsať, no Jožo sa nezla-kol a báč ho päštou po prašine. Kôň cúvol a začal skákať až sa lávka začala gániť, ale Jožo ne-uštúpil. Keď bubáča videlo, že nemá strach, zlaklo sa ono samo a začalo sa meniť na všeliaké potvory. No márna snaha, Jožo sa bubáča ani tak nezlakol

už obsadené. Až raz v noci sa dotúlalo k novej lávke pred krčmou a zostało užasnuté stáť. „Ha, to je ale krásne miesto na strašenie. Ako stvorené pre mňa, tu ostanem. Vo dne budem odpočívať pod lávkou medzi ka-meňmi a v noci na lávke ľudí mátať.“

Hned sa tam aj usadilo a strašilo každú noc. Mnohých ľudí, ktorí sa v noci pritrafilo kráčať po lávke vylakalo. Raz sa ukázalo ženám, ktoré sa vracali z priadok spoza rieky. Naťakané potratili vretená, kúdele i kubecká nití. Inokedy bantovalo dievky, čo chodili ča-rovať, aby si získali ženichov ale-

dať. Nič nepočul, ani ľudí rozprá-vat, ani vodu hučať a vtákov spievať. Videl však dobre a s ľuďmi sa dorozumieval posunkami. A keď bol už ukrátený na reči a slchu, rád si aspoň vypil. Často chodil do krčmy potúžiť sa dobrým kvítom. Z krčmy sa vždy vracal lávkou domov pred zo-tmením. Len raz sa stalo, že sa v krčme zamotal do noci. Nemý Jožo vedel pliesť pekné košíky. Tento raz ich napletol viac, pre-dal a preto mal pri sebe aj viac peňazí ako inokedy a aj v krčme sa dlhšie zdržal. Bol tam až do záverečnej, až ho krčmár musel poslať domov. Nemý Jožo sa po-

ramným revom utekal kdesi hore vodou. Jožo prešiel cez lávku a hned bol doma.

Na druhý deň vysvetlil ľudom svoju posunkovou rečou ako ho na lávke bubáča strašilo a ako s ním na lávke bojoval a ako potom ušlo, keď ho osíkal. Ľudia mu aj verili aj neverili, ba niektorí sa mu aj smiali. Uverili mu až potom, keď na lávke pre-stalo strašiť. Ľudia sa znova osmelili a nebáli sa po lávke chodiť ani za najtemnejšej noci. Škaredé bubáča sa sem už ni-kdy viac nevrátilo.

Vybrané z povestí
Štefana Meliša

Vtipy

Mladá, pohľadná slečna si sadne v parku na lavičku, natiahne si nohy a odpočíva. Zachvíľu k nej príde bezdomovec a hovorí: „Čau, láska, nepobavíme sa trošku?“ „No dovoľte,“ urazí sa slečna „ja som slušné dievča.“ „Tak čo potom robíš v mojej posteli?“

Minister financií stratí kdesi na ulici 500-eurovku a nie a nie ju nájde. Zastaví akéhosi dôchodcu, ktorý práve ide okolo a slúbi mu, že ak mu ju nájde, dostane 20 eur. „No, 20-eurovku poznám, ale prosím vás, pán minister, popište mi ako vyzerá 500-eurovka.“

Jožo leží na smrteľnej posteli. „Hanka moja,“ hovorí svojej žene „slúb mi, že keď umriem, vezmeš si za muža nášho suseda.“ „A to prečo, Jožko?“ diví sa žena. „Raz som dostal od neho pári faciek a ja som mu slúbil, že sa mu za to pomstím.“

Muž príde z roboty domov a žena sa ho ešte vo dverách pýta: „Kúpil si po ceste domov chlieb ako som ti ráno kázala?“ „Chlieb a nákupy, to nie je žiadna chlapská robota,“ vyhovára sa muž. „No dobre, tak ho musím kúpiť zajtra ja, ale ty sa hned vyzleč a pod do spálne robit si chlapskú robotu!“ „Ježišmária, ty nepoznáš žiadnu strandu. Kde máš kapsu?“

Čerstvý vdovec príde na Dušičky na cintorín zapálil sviečku a posmodlit sa. Potom si sadne na obrubník hrobu, pripáli si cigaretu, z jedného vačku na kabáte vytiahne ploskačku so slivovicou a z druhého fľašku piva. Chvíľu fajčí a striedavo popija slivovicu a pivo, potom sa podívá na hrob a vycítavo hovorí: „Vidiš žena moja, že to ide aj bez kruku.“

„Kruci“, špekuluje v kríme pán Novák, „ženatí chlapí sú ako firemní šoféri, aj keby nemali vodičký preukaz“. „A na to si ako prišiel?“ pýtajú sa ho chlapí. „No, musia rešpektovať všetky príkazy aj zákazy, žiadať o povolenie k odchodu, vykazovať účel každej cesty, robiť dychovú skúšku a preukazovať spotrebú“.

Vianoce sú sviatky krásy,
to rád písem v tejto básni.
Medovníky pečieme,
stromček domov nesieme.
Vianoce sa páčia mne,
to už každý hádam vie.
Všetci podte sem,
začína sa Štedrý deň.

Matko Moravík

Hokejbal

Doterajšie výsledky súťažného ročníka 2010/2011

Milochov – Papradno	3:1
Papradno – Plevník	3:3
Yetti team – Papradno	2:4
Jasenica – Papradno	2:3
Papradno – Moštenec	3:4
Vrtížer – Papradno	4:3
Papradno – Sverepec	1:1
Papradno – Pitbulls	2:3
Papradno – Plevník	1:4
Papradno – Moštenec	0:7
1.Plevník	12 6 2 4 36:35 14
2.Pitbulls	11 6 1 4 34:27 13
3.Sverepec	11 5 2 4 46:40 12
4.Moštenec	9 6 0 3 35:31 12
5.Vrtížer	11 5 2 4 33:31 12
6.Papradno	10 3 2 5 28:26 8
7.Yetti team	10 2 2 6 32:42 6
8.Jasenica	8 2 1 5 24:36 5

Mikuláš neobišiel seniorov v domove

Podákovanie

TJ Žiar Papradno a Hokejbalový klub Papradno dakuje starostovi obce Papradno a poslancom Obecného zastupiteľstva Papradno za podporu športu v obci v roku 2010.

Naše podákovanie patrí sponzorom, fanúšikom, trénerom, hráčom, funkcionárom a ich rodinným príslušníkom za podporu a pochopenie.

Všetkým občanom obce Papradno prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších a úspešné vykročenie do roku 2011.

Výbor TJ Žiar Papradno

Prezývky

Vojáčik, Teles, Taldzík, Tomášec, Trúd, Trubáčka, Taro, Trainár, Turčan, Trubák, Udo, Utuška, Urbanka, Zlatá páta, Zeman, Zverec, Žigo, Zelezňák, Žabinec, Zasraná, Zakáanka, Zrenicová, Zorka, Žutaňa, Zasralík, Žitnák, Zlaté celá

Koliba s poľovníckymi a zabájačkovými špecialitami

Na Kolibe v Papradne počas posledného októbrového víkendu obohatili pre návštěvníkov ponuku jedál o chutnú divinu. V tú sobotu a nedelu veru všetkým chutilo, podobne ako v prvý decembrový víkend, kedy pre nich chystali tradičné zabájačkové špeciality. Nechybal ani tam Mikuláš s čertom, koníky na saniach vozili deti, aj keď pomerne prituhlo. No a ako už tradične, k príjemnej atmosfére prispeli aj harmonikári. Ten na snímke k nám chodí z Moravy.

(vp)

